

23.11.2004

1317/4/03

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Kaija Tanttinen-Laakkonen

HAMMASHOIDON JÄRJESTÄMINEN YLIOPPILAIDEN TERVEYDENHOITOSÄÄTIÖSSÄ

1

KANTELU

Kantelija arvosteli 3.6.2003 päiväämässään kirjeessä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (jälj. YTHS) menettelyä hammashuollon järjestämisessä ja hoidon rajaamisessa kuudenteen opiskeluvuoteen asti.

Kantelijan mielestä YTHS menetteli virheellisesti, koska se asetti opiskelijat eriarvoiseen asemaan opiskelun keston perusteella. Hänen mielestään YTHS:n hammashuollon toiminta ei ollut opiskelijoiden kannalta järjestelmällistä eikä ennaltaehkäisevää. Jos hoitoa ei tarjota tasapuolisesti vuosikurssista riippumatta, myös terveydenhoitomaksu pitäisi kantelijan käsityksen mukaan porrastaa tässä suhteessa. Hänen mielestään kuudennen vuosikurssin ylittäneiden opiskelijoiden terveydenhoitomaksua tulisi alentaa, koska opiskelijoille tarjottava palvelu on tasoltaan vähäisempi verrattuna alemman kurssin opiskelijoihin.

2

SELVITYS

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi 27.5.2004 kantelukirjoituksen johdosta lausunnon. Sen liitteenä oli YTHS:n 13.8.2003 antama selvitys.

YTHS antoi pyynnöstäni asiassa selityksensä 15.9.2004.

3

VELVOLLISUUS JÄRJESTÄÄ HAMMASHUOLTOA

Kunnan velvollisuus järjestää hammashuoltoa

Ennen 1.4.2001 voimassa olleen kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kunnan tuli kansanterveystyöhön kuuluvana tehtävänä ylläpitää hammashuoltoa siinä laajuudessa kuin asetuksella tarkemmin säädettiin. Kansanterveysasetuksen (802/1992) 1 §:n mukaan kunnan tuli järjestää hampaiden tutkimus ja hoito ensi sijassa vuonna 1956 ja sen jälkeen syntyneille sekä pään ja kaulan alueelle sädehoitoa saaneille henkilöille.

Kansanterveysasetuksen perusteella hoidon antamista voitiin siis rajoittaa iän perusteella siten, että nuorimmat ikäryhmät olivat ensisijaisessa asemassa. Kunnan päätöksellä hoito voitiin rajata myös asetuksessa mainittuja nuorempiin ikäryhmiin.

Kansanterveyslakia muutettiin 1.4.2001 voimaan tulleella lailla (1219/2000). Muutetun lain 14 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kansanterveystyöhön kuuluvina tehtävinä kunnan tulee ylläpitää hammashuoltoa, johon luetaan valistus- ja ehkäisytöitä sekä kunnan asukkaiden hampaiden tutkimus ja hoito.

Lain voimaantulosäännöksen mukaan "kunta ja kansanterveystyön kuntayhtymä voi päättää, että hampaiden tutkimus ja hoito järjestetään 31 päivään joulukuuta 2001 saakka vain 1956 ja sen jälkeen syntyneille ja 30 päivään marraskuuta 2002 saakka vain vuonna 1946 ja sen jälkeen syntyneille sekä lisäksi kunnan tai kuntayhtymän erikseen päättämille muille ryhmille. Hampaiden tutkimus ja hoito on kuitenkin järjestettävä iästä riippumatta kaikille pään ja kaulan alueen säde- tai sytostaattihoidon vuoksi tutkimusta ja hoitoa tarvitseville".

Lain voimaantulosäännöksen mukainen ryhmittely koski vain uudistuksen asteittaisen toteuttamisen eri vaiheita ja se päättyi 1.12.2002 lukien.

Kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan kunnan tulee ylläpitää kunnan alueella sijaitsevien asetuksessa säädettävää koulutusta järjestävien oppilaitosten opiskelijoille näiden kotipaikasta riippumatta opiskelijaterveydenhuoltoa, johon luetaan oppilaitosten terveydellisten olojen valvonta, opiskelijan terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto.

YTHS hammashuoltopalvelujen järjestäjänä

Kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden terveydenhoito ja sairaanhoito sekä hammashuolto voidaan kuitenkin kunnan suostumuksella järjestää myös muutoin sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla. Tämän säännöksen nojalla YTHS hoitaa yliopisto-opiskelijoiden osalta kansanterveyslain mukaista opiskelijaterveydenhuoltoa.

Kansanterveysasetuksen (802/1992) 3 §:n 1 momentin mukaan kansanterveyslain 14 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja oppilaitoksia ovat mm. yliopistot ja korkeakoulut. Oppilaitoksen opiskelijana pidetään henkilöä, joka harjoittaa päätoimisesti opintojaan 1 momentissa tarkoitettussa oppilaitoksessa ja jonka opinnot kestävät päätoimisesti harjoitettuna vähintään 4 kuukauden ajan kalenteri- ja lukuvuodessa, jollei kunta jonkin oppilaitoksen tai kurssin osalta erityisestä syystä ole hyväksynyt lyhyempää aikaa (3 §:n 2 mom.).

4

YTHS:N HAMMASHUOLLOSSA NOUDATETTU KÄYTÄNTÖ

Selvityksen mukaan YTHS toteuttaa hammashuoltoa ns. järjestelmällisen hammashuollon periaatteita noudattaen suun sairauksien varhaiseksi toteamiseksi ja ennalta ehkäisemiseksi. Näiden periaatteiden mukaisesti kaikki opiskelijat kutsutaan henkilökohtaisesti hammaslääkärin tutkimukseen ensimmäisenä opiskeluvuotena. Jos opiskelija ei tuolloin käy tutkimuksessa tai

hoidossa, kutsu uusitaan toisena opiskeluvuotena. Kutsukäynti on maksuton. Opiskelija saa yksilöllisen suosituksen seuraava sta hammaslääkärin tutkimuksen ajankohdasta joko yhden, kahden tai kolmen vuoden päähän.

YTHS:n hallitus ja valtuuskunta ovat palvelujen kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseksi ja hoidon vaikuttavuuden lisäämiseksi arvioineet järjestelmällisen hammashuollon kohdentamisen uudelleen ja ottaneet käyttöön 1.9.2003 lukien ensisijaisuusjärjestelyt hammashuollon järjestämisessä. Ensisijaisuusohje hyväksyttiin hallituksen kokouksessa 20.5.2003.

Ensisijaisuusjärjestelyt ovat seuraavat:

- * Kaikki toimipiirin opiskelijat saavat hammashoitoa.
- * Palvelut kohdennetaan ensisijaisesti ensimmäistä perustutkintoa suorittaviin.
- * Järjestelmälliseen hammashuollon tutkimukseen kutsutaan ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuotena.
- * Noudatetaan yksilöllisiä tutkimus- ja hoitovälejä.
- * Järjestelmällinen hoito annetaan perustutkintoa suorittaville opiskelijoille kuudenteen opiskeluvuoteen asti.
- * Akuuttihoito annetaan kokonaisuudessaan kaikille perustutkintoa suorittaville opiskelijoille.
- * Jatkotutkintoa suorittaville opiskelijoille turvataan yksi käynti samaa akuuttiongelmaa kohti, mahdollisesti tarvittavat jatkohoitokäynnit ohjataan YTHS:n ulkopuolelle.

Pitempään opiskelleille annetaan tutkimusaikoja ensisijaisuusehtojen täytyessä ja käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa.

5

KANTELUASIAN YHTEYDESSÄ ESITETYT NÄKEMYKSET YTHS:N MENETTELYSTÄ

5.1

YTHS:n antama selvitys ja selitys

YTHS totesi 13.8.2003 antamassaan selvityksessä, että ensisijaisuusjärjestelyitä tehdään vain välttämättömissä määrin ja lääketieteellisin perustein. Hammaslääketieteellisesti on perusteltua, että säännöllisen hoidon saamiseksi hammashoitoon tullaan heti opintojen alkuvaiheessa ja toisaalta se, että akuuttihoito on saatavilla välittömästi.

Selvityksessä todetaan edelleen, että mikäli aikoja on vapaana, niitä voidaan antaa kaikille opiskelijoille myös tutkimuksia varten. Kaikki opiskelijat voivat varata myös peruutusaikoja. Pitempään opiskelleille annetaan tutkimusaikoja ensisijaisuusehtojen täytyessä ja käytettävissä olevien voimavarojen rajoissa.

YTHS toteaa, että ottaen huomioon hammaslääketieteelliset perusteet ja palvelujen mahdollisimman tasapuolinen saatavuus säätiön kaikilla terveydenhoitoasemilla, perusteita ei ole sille, että noin 15 % säätiön koko palvelutoiminnan rahoituksen kattavaa terveydenhoitomaksua voitaisiin porrastaa kantelijan esittämällä tavalla.

YTHS totesi 15.9.2004 antamassaan selityksessä, että sen menettely ei eriarvoista seuraavien vuosien opiskelijoita. Ensisijaisuusohjeet lähtevät siitä, että alle seitsemän vuotta opiskelleille, oireettomille opiskelijoille tarjotaan tutkimuksia painotetusti. Ennalta ehkäisevän hoidon vaikuttavuuden lisäämiseksi YTHS pyrkii kutsumenettelyllä siihen, että uudet opiskelijat käyttäisivät mahdollisimman laajasti hammastutkimuksia heti opintojen alussa ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana ja niissä suositeltuja yksilöllisiä hoitovälejä myöhempien opiskeluvuosien aikana. Jos uusi opiskelija ei jostain syystä käytä kutsumenettelyyn perustuvaa palvelua, hänen mahdollisuuttaan päästä suun ja hampaiden tutkimukseen ei mitenkään rajoiteta, vaan tutkimukseen ja sitä mahdollisesti seuraavaan hoitoon pääsy on turvattu 12 läsnäololukukauden aikana, vaikka opiskelija ottaisi hammashuoltoon yhteyttä ensimmäistä kertaa vasta kuudentena opiskeluvuotenaan.

Oireettomien opiskelijoiden tutkimusaikojen rajausta 12 läsnäololukukauteen ei ole kategorinen. Mikäli tutkimusaikojen on vapaana, ensisijaisuusjärjestelyn soveltaminen on tarpeellista, jolloin tutkimusaikojen on voitu antaa kaikille niillä varaavilla. YTHS toteaa tulevansa vielä korostamaan ensisijaisuusohjeiden joustavaa soveltamista terveydenhoitoasemillaan ja seuraavansa hoitoon pääsytilannetta jatkuvasti.

YTHS korostaa, että hoidon tarpeen ilmetessä se tarjoaa hammashoitoa kaikille perustutkimusta opiskeleville riippumatta heidän opiskeluajastaan tai jo suoritettujen perustutkimusten määräästä. YTHS:n ohjeet eivät rajaa ketään ylioppilaskunnan jäsenyyteen automaattisesti kuuluvaa YTHS:n toimipiiriin opiskelijaa kiireellisen tai muun varsinaisen hoidon ulkopuolelle. Itse koettujen hoidon tarpeen perusteella kaikille on turvattu kiireellinen hoito ja yhteys suun terveydenhuollon ammattilaiseen ja siinä tapahtuvaan hoidon tarpeen arviointiin on turvattu kaikille päivittäin mm. puhelin- tai verkkoneuvonnan kautta.

Ensisijaisuusohjeiden yhtenä tavoitteena on myös vähentää jatkuvasti kasvussa ollutta akuuttipotilaiden määrää ja voimistaa ennakoivan hoidon osuutta. Tiedot tältä vuodelta osoittavat, että akuuttipotilaiden osuus hoitoon hakeutuneista on laskenut selvästi.

YTHS katsoo ensisijaisuusjärjestelyn olevan lääketieteellisiltä perusteiltaan asianmukainen. Asiassa on sen mukaan myös seuraava näkökulma:

Ylioppilaskunnan jäsenyyteen ja toimipiiriin kuulumisen edellyttää lukuvuotisen terveydenhoitomaksun suorittamista. Opiskelija voi myös ilmoittautua läsnä olevaksi vain yhdeksi lukukaudeksi. Tämän mukaisesti YTHS:n palvelujen käyttöoikeus katkeaa lukuvuosittain elokuun lopussa. Kun opiskelija ilmoittautuu edelleen läsnä olevaksi syyskuun alusta lukien, palvelujen käyttöoikeus jatkuu. Tämä asettaa kuitenkin rajan YTHS:n toiminnalle siten, että se ei voi ottaa hoitojonoon ja luvata hoidon jatkuvuutta ohi tämän rajan niille, jotka mahdollisesti valmistuvat tai ilmoittautuvat poissaoleviksi.

YTHS toteaa, että sen tehtävänä on hoitaa kansanterveyslain mukaista opiskelijaterveydenhuoltoa, jonka piiriin kuuluvat päätoimisesti opintoja harjoittavat henkilöt. Koska YTHS:n toimipiiriin kuitenkin kuuluvat kaikki

perustutkintoa suorittavat, ylioppilaskunnan automaattijäsenyyden perusteella terveydenhoitomaksun maksaneet, tätä opintojen päätoimisuutta ei tutkita yksittäisessä palvelutilanteessa. Myös tästä syystä on YTHS:n mielestä perusteltua painottaa oireettomia opiskelijoita koskevat suun ja hampaiden tutkimukset 12 läsnäololukukauteen. Jos esimerkiksi opiskelija käy tutkimuksessa kuudentena lukuvuotenaan, seuraava yksilöllinen tutkimusväli ajoittuu 1-3 vuoden päähän. Päätoimisesti opiskellen yliopisto-opinnot kestävät pääsääntöisesti 5-6 vuotta.

YTHS toteaa vielä lopuksi, että muiden kuin päätoimisesti opiskelevien samoin kun yliopiston kirjoissa poissaoleviksi kirjoittautuneiden hammashuollon järjestämisestä vastaavat kunnat.

5.2

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto

Ministeriö toteaa 27.5.2004 antamassaan lausunnossa mm. seuraavaa.

Suun terveydenhuollossa hoitoon pääsyn periaatteiden tulee olla samat kuin muussakin terveydenhuollossa: Tutkimukseen ja hoitoon pääsyn tulee määräytyä kunkin potilaan yksilöllisen hoidon tarpeen perusteella. Huomion kiinnittäminen ehkäisevän hoidon tarpeeseen on perusteltua, mutta se ei saa estää muita henkilöitä pääsemästä hoitoon. Ministeriö toteaa kiinnittäneensä erityistä huomiota alle 18-vuotiaiden hoidon turvaamiseen ehkäisevän hoidon tarpeen kannalta.

YTHS:n asema opiskelijaterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä perustuu kansanterveyslakiin. Tarpeelliseksi todettu hoito tulee siten järjestää samojen perusteiden mukaisesti kuin kunnan asukkaiden hoito. Kansanterveyslain nojalla palveluja ei voida rajata ikään tai esimerkiksi opiskeluaikaa pituuteen perustuen. Opiskeluaikaa ei ole lainsäädännössä muutoinkaan rajattu.

Lainsäädännössä ei ole määritelty, että hammashuoltoa tulisi toteuttaa järjestelmällisen hammashuollon periaatteiden mukaisesti. Järjestelmällisen hammashuollon käsite syntyi 1970-luvulla tilanteessa, jossa hammashoitoa suunnattiin ensisijaisesti lapsiin ja nuoriin sekä turvattiin eräiden erityisryhmien hammashoito. Järjestelmällisellä hammashuollolla on ymmärretty tietyin väliajoin, tavallisesti vuoden välein, tapahtuvaa hampaiston ja suun tutkimusta ja tutkimuksen edellyttämää hoitoa sekä tähän sisältyviä tarpeellisia valistus- ja ehkäiseviä toimenpiteitä. Kun järjestelmällistä hammashuoltoa lähdettiin toteuttamaan, eräs lähtökohta oli se, että kerran järjestelmälliseen hammashuoltoon saatettu ikäluokka pidetään siinä pysyvästi.

Hammashoitouudistuksen myötä suun terveydenhuollon hoitopalvelujen järjestämisen periaatteet ovat yhdenmukaistuneet terveydenhuollossa noudatettavien yleisten periaatteiden mukaisiksi. Kansanterveyslain muutosta koskevan lain voimaantulosäännöksen mukaan kunta saattoi päättää palvelujen kohdentamisesta iän ja erityisryhmiin kuulumisen perusteella 30.11.2002 saakka. Kuntien tehtävänä on 1.12.2002 lukien ollut järjestää hammashuolto kaikille kunnan asukkaille.

Kunnallisessa suun terveydenhuollossa hoidon tarve arvioidaan yksilöllisesti ja hoito toteutetaan hoitosuunnitelman perusteella yksilöllisin hoitovälein. Suurin osa opiskelijoista on käynyt hammashoidossa yksilöllisesti määritetyn hoitovälin perusteella, jolloin hoitoväli voi vaihdella alle vuoden mittaisesta esimerkiksi kolmeen vuoteen. Tarkoituksenmukaista on, että opiskelija voi hakeutua hoitoon hänelle määritetyn hoitovälin perusteella, vaikka tämä tapahtuisikin esim. kolmannella vuosikurssilla. Lisäksi on tärkeää, että YTHS tarjoaa hoitopalveluita myös niille, jotka eivät ole käyneet säännöllisessä hammashoidossa.

Hoitoon pääsyn edellytyksenä ei voi ministeriön käsityksen mukaan olla se, onko kyseessä ensimmäisen tai toisen vuoden opiskelija taikka se, kuinka kauan opiskelija on opiskellut. Opiskelijoiden kutsuminen henkilökohtaisesti hoitoon ensimmäisenä opiskeluvuotena ei käytännössä tavoita kaikkia, mitä voidaan pitää epäkohtana. Käytäntö ei myöskään voi olla perusteena sille, että myöhempien opiskeluvuosien opiskelijoilta rajataan hoitoon pääsyä.

Ministeriön käsityksen mukaan YHTS:n ohjeilla ei voida sulkea hoidon ulkopuolelle henkilöitä, joilla voi olla hoidon tarvetta. Hoitoon pääsyn periaatteissa tulee noudattaa niitä yleisiä periaatteita, jotka koskevat hoitoon pääsyä kuntien järjestämiin palveluihin. Hoidon priorisointi eri väestö- tms. ryhmien perusteella voi olla oikeutettua vain siinä tapauksessa, että käytettävissä olevan tiedon mukaan kaikilla asianomaiseen ryhmään kuuluvilla tiedetään olevan hammaslääketieteellisesti tai lääketieteellisesti perusteltu ja muita kiireellisempi tutkimuksen tai hoidon tarve. Hammaslääketieteellinen tarve ja hoidon kiireellisyys ei perustu siihen, onko opiskelija ensimmäisen tai kolmannen vuosikurssin opiskelija. Potilaita tulee kohdella tasapuolisesti aikaisemmasta hoitosuhteesta riippumatta. Tämä tulee toteuttaa siten, että yksilöllisen hoidon tarpeen arvioinnin perusteella määritellään potilaan hoitoon ottaminen ja mahdollinen jonoon asettaminen.

Hammaslääketieteellisesti ja ennaltaehkäisevän hoidon kannalta on vaikuttavinta, että opiskelijat huolehtivat itse suun terveydestään hyvin ja vastuullisesti sekä käyttävät palveluja oma-aloitteisesti. Ministeriön käsityksen mukaan YTHS on kiinnittänyt huomiota hoitopalveluista tiedottamiseen, jota voidaan pitää hyvänä käytäntönä.

Ministeriö toteaa, että terveydenhoitomaksun maksaneilla opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus saada tarpeensa perusteella hoitopalveluja. Esille tulleisiin maksukäytäntöihin ministeriöllä ei ole huomauttamista.

Ministeriö korostaa, että lisäksi suun terveydenhuollon järjestämiseen tulee varata riittävät voimavarat.

Ensisijaisuusjärjestelyistä ministeriö toteaa seuraavaa:

- Oikeasuuntaista on, että opiskelijat saavat riittävät suun terveydenhuollon palvelut.
- Palveluja tulee olla saatavilla suun hoidon tarpeen perusteella eikä sen perusteella, mitä opiskelulukukautta suoritetaan.
- Hoidon tarve arvioidaan yksilöllisesti ja määritetään yksilöllisesti hoitoväliä tarpeen perusteella.

- Järjestelmällisen hammashoidon käsitettä ei voida käyttää hoitopalvelujen rajaamiseksi erityisesti ensimmäiselle ja toiselle opiskeluvuodelle. Tämä asettaa seuraavien opiskeluvuosien opiskelijat eriarvoiseen asemaan. Heillä suun hoidon tarve voi olla jopa kiireisempää opiskelunsa aloittaneisiin nähden etenkin, jos he eivät ole käyttäneet hammashoitopalveluita riittävästi terveyden ylläpitämiseksi.

6

KANNANOTTO YTHS:N MENETTELYYN

YTHS:n asema opiskelijaterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä perustuu kansanterveyslakiin. YTHS:n terveydenhoitoasemilla tapahtuva hoito tulee siten toteuttaa samojen perusteiden mukaisesti kuin kunnan asukkaiden hoito. Hammashuoltoa koskevan lakiuudistuksen keskeisenä tavoitteena oli saada suun terveydenhuollon palvelut samaan asemaan muun terveydenhuollon palvelujen kanssa niin, että palvelut järjestetään ja annetaan potilaan suun ja hampaiden terveydentilan edellyttämän hoidon tarpeen perusteella.

Potilaan hoidon tarve hammashuollossa kuten muussakin terveydenhuollossa on arvioitava hänen yksilöllisen tarpeensa mukaisesti sekä kiireellisissä että ei-kiireellisissä tapauksissa. Tarveperiaate käy ilmi mm. potilaan asemasta ja oikeuksista annetusta laista (785/1992, jälj. potilaslaki, 3 §): Potilaalla on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon. Potilaan yksilölliset tarpeet on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon hänen hoidossaan. Potilaan terveydentilan edellyttämän hoidon tarpeen arvioinnin tulee perustua lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti hyväksyttäviin kriteereihin: tietoon ja kokemukseen sekä koeteltuun näyttöön. Potilaslain mukaan potilaalla on tiedonsaantioikeus hänen hoitoonsa liittyvistä seikoista, joilla on merkitystä päätettäessä hänen hoitamisestaan. Potilasta on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan (5 ja 6 §).

Hoitoon pääsyssä myös YTHS:ssä tulee noudattaa niitä yleisiä periaatteita, jotka koskevat tutkimukseen ja hoitoon pääsyä kuntien järjestämiin palveluihin. Lakisääteisen tehtävän hoitamiseen, suun terveydenhuollon järjestämiseen, on osoitettava voimavaroja. Se, että kiireellisen hoidon järjestäminen on etusijalla, on perusteltua ja lainmukaista. Potilaita tulee kohdella tasapuolisesti aikaisemmasta hoitosuhteesta riippumatta. Tämä tulee toteuttaa siten, että yksilöllisen hoidon tarpeen arvioinnin perusteella määritellään potilaan hoitoon ottaminen ja mahdollinen jonoon asettaminen. Huomion kiinnittäminen ehkäisevän hoidon tarpeeseen on perusteltua, mutta se ei saa estää muita henkilöitä pääsemästä hoitoon.

Edellä esitetyn mukaisesti YTHS oli ottanut 1.9.2003 lukien käyttöön ensisijaisuusjärjestelyt hammashuollon järjestämisessä. Vaikka palvelujen järjestämistä koskevat tällaiset ohjeet ovat lähtökohtaisesti perusteltuja ja tarpeellisia, niillä ei voida rajoittaa tai sulkea pois oikeutta lainsäädännössä turvattuihin oikeuksiin. Siltä osin kuin tällaiset ohjeet eivät jätä tilaa palvelun tarvitsijan yksilöllisen tarpeen huomioon ottamiselle, ne ovat ristiriidassa lainsäädännön kanssa. YTHS:n ohjeilla ei voida sulkea hoidon ulkopuolelle opiskelijoita, joilla voi olla hoidon tarvetta. YTHS:n ohjeet merkitsevät sitä, että

kuudennen opiskeluvuoden jälkeen päätoimisen oireettoman opiskelijan oikeus päästä suun ja hampaiden tutkimukseen ja hoitoon YTHS:n terveydenhoitoasemille on sattumanvaraista: He saavat varata vapaana olevia tutkimusaikoja tai he voivat saada peruutusajan. Palveluja ei voida kansanterveyslain mukaan rajata päätoimisen opiskelijan opiskeluajan pituuden tai suoritettujen perustutkintojen määrän perusteella.

7

TOIMENPITEET

Saatan YHTH:n tietoon edellä kohdassa 6 esittämäni käsitykset hammashuollon järjestämisen periaatteista. Tässä tarkoituksessa lähetän sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Pyydän YTHS:tä ilmoittamaan minulle 30.4.2005 mennessä, mihin toimenpiteisiin käsitykseni ovat antaneet aiheita.